

การใช้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อลดปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย

The Use of The Buddha's Teachings to Reduce Problem Severity in Thai Society

พระอธิการสุรศักดิ์ สุขุมมาโล* อนุวัต กระสังข์**

PhraathikanSurasak Sukhumalo, Anuwat Krasang

Received: July 15, 2019 Revised: October 2, 2019 Accepted: October 28, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

ประเทศไทยนั้นเป็นสังคมหนึ่งซึ่งยอมรับพระพุทธศาสนา และได้รับการหล่อหลอมจากหลักธรรม คำสอนในพระพุทธศาสนามายาวนาน วิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ตั้งแต่กำเนิดจนถึงตาย จึงเกี่ยวโยงสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพระพุทธศาสนา แต่เมื่อสังคมโลกเปิดกว้างขึ้นทั้งในด้านสื่อสารมวลชน เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่นำไปให้สังคมไทยก้าวเข้าไปสู่กระแสแห่งยุคโลกาภิวัตน์ จึงเห็นได้ว่าสังคมไทยในปัจจุบันพบปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงของคนในสังคมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และคนสูงอายุ ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบันเกิดขึ้นจากปัจจัยทางสังคมหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางครอบครัว สภาพแวดล้อม และเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเพราะคนในสังคมเอาเวลาส่วนใหญ่ให้ไปกับการทำงาน หรืออาจจะเกิดจากการที่ยุคปัจจุบันเราใช้อินเตอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลายทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรงได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอะไรเกิดขึ้นสังคมไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันคนไทยจะหันหน้าเข้าหาพระพุทธศาสนาเพื่อนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาขัดเกลาจิตใจทำให้จิตใจสงบ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาอาจมีส่วนสำคัญในการลดปัญหาความรุนแรงได้

คำสำคัญ (Keywords): หลักคำสอนพระพุทธเจ้า, ปัญหาความรุนแรง

* Philosophy Program in Buddhist Management, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

** Department of Political Science Faculty of Social Science Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Abstract

Thailand is a society which accepts Buddhism and it's been built by the principle the teachings of Buddhism for a long time. Most of Thailand's lifestyle from birth until death it is related to the relationship with Buddhism. But when the world is open, in the fields of mass communication, economics, politics and cultures it is a great reason to bring Thai society into the world of globalization. Thai society is currently experiencing severe social problems such as adolescence, adulthood and the elderly. The problems that occur in Thai society today are caused by many factors such as family, environment and economy this may cause serious problems. Maybe because the people in the society took most of the time to work. Or maybe it is because of the present day, we use the Internet widely, many of which impersonate violent behaviour. Thai society in the past until now, Thai people are facing Buddhism to bring the teachings of Buddhism to the mind to calm the mind. Therefore, it can be seen that the doctrine of Buddhism can play an important role in reducing violence.

Keyword: Tteachings Buddha, Problem severity

บทนำ (Introduction)

หลักธรรมสำคัญของศาสนา ในแต่ละศาสนาจะมีหลักธรรมคำสอนปลีกย่อยแตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ประพฤติปฏิบัติไปสู่จุดหมายสูงสุดของศาสนา แม้คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา แต่ก็มีความเชื่ออีกส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาแตกต่างกันไป ซึ่งทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะทุกศาสนามีหลักธรรมคำสอนที่สอดคล้องกัน คือ สอนให้ทุกคนละเว้นจากการทำความชั่ว ให้ทำความดี มีความรักและความเมตตาต่อกัน

พระพุทธศาสนามุ่งเน้นเรื่องการพ้นทุกข์ และสอนให้รู้จักทุกข์และวิธีการดับทุกข์ ให้พ้นจากอวิชชา (ความไม่รู้ความจริงในธรรมชาติ) อันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์จากกิเลสทั้งปวง คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เน้นการศึกษาทำความเข้าใจ การโยนิโสมนสิการด้วยปัญญา และพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริง (ธัมมวิจยะ) เห็นเหตุผลว่าสิ่งนี้มีสิ่งนี้ จึงมี (อิทัปปัจจยตา) จนเห็นตามความเป็นจริงว่าสรรพสิ่งในธรรมชาติเป็นไปตาม กฎพระไตรลักษณ์ และสัตว์โลกที่เป็นไปตามกฎแห่งกรรม แล้วเลือกใช้หลักธรรมในพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับผลที่จะได้สิ่งที่ปรารถนาอย่างถูกต้อง ด้วยความไม่ประมาทในชีวิตให้มีความสุขในทั้งชาตินี้ ชาติต่อไป (ด้วยการสั่งสมบุญบารมี) ตลอดจนปรารถนาในพระนิพพานของผู้มีปัญญา (Siriwan Piriyakunnatraton and faculty, 2557: 172)

หลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา

หลักพรหมวิหารธรรมนี้ บุคคลที่อยู่ร่วมกันจะต้องปฏิบัติต่อกัน ตลอดถึงสัตว์และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมด้วย ตามสมควรแก่ฐานะ กาลเทศะและบุคคล เพราะเมื่อบุคคลได้ปฏิบัติตามหลักธรรมนี้ ย่อมทำให้ตนเองและสังคมมีความสุขเป็นเหตุให้สิ่งมีชีวิตและสิ่งอื่น ๆ ดำรงอยู่ในโลกนี้ตลอดไป และดำเนินไปได้ตามปกติ เป็นการรักษาตัวเอง เป็นการรักษาสัตว์และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเกื้อกูลสนับสนุนส่งเสริมตัวเราเอง สังคมและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมด้วย โดยผู้มีพรหมวิหารธรรม จะต้องใช้ให้ถูกต้องตามความหมายขององค์ธรรมแต่ละข้อ จึงจะไม่เกิดความเสียหายเป็นอคติอันจะมีผลร้ายต่อสังคม และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (Phanomphrai Chaiyong, 2547: 51)

พรหมวิหาร แปลว่า ธรรมของพรหมหรือของท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมวิหารเป็นหลักธรรมสำหรับทุกคน เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์(พระธรรมปิฎก, 2557 หน้า 72) หลักธรรมนี้ ได้แก่

1. เมตตา ได้แก่ ความรักใคร่ปรารถนาให้มีความสุข 9 ด้วยจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่ผู้อื่นและสิ่งอื่น ซึ่งเป็นความรักใคร่ที่ปราศจากราคะความกำหนัด ความรัก ความหวังดี ความปรารถนาดีนั้น เป็นการแสดงออกซึ่งมิตรภาพไมตรีของมนุษย์ที่มีต่อกัน ตลอดถึงสัตว์และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมด้วย ต้องการมุ่งหวังแต่ความสุขแก่เขา ไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนสิ่งอื่นใดนอกจากให้เขาเป็นสุข โดยการแสดงออก 3 ทาง ได้แก่

(1) เมตตากายกรรม เมตตาทางกาย ได้แก่ การกระทำและการแสดงออกทางกายที่ประกอบด้วย เมตตา

(2) เมตตาวาจกรรม เมตตาทางวาจา ได้แก่ การพูดเจรจาถ้อยคำที่ประกอบด้วย เมตตา

(3) เมตตา मनกรรม เมตตาทางใจ ได้แก่การมีจิตใจที่มุ่งหวังดี มีเจตนาดีต่อผู้อื่นและสิ่งอื่น

2. กรุณา ได้แก่ ความสงสาร คือ เมื่อเห็นเขาตกอยู่ในความทุกข์ยากลำบากเดือดร้อนก็คิดใฝ่ใจในอันที่จะช่วยปลดเปลื้องให้เขาพ้นจากความทุกข์ยากลำบากเดือดร้อนนั้น อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความเดือดร้อน ปัญหาหรืออุปสรรคทั้งหลาย มีความใฝ่ใจ ที่จะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนให้ประสบกับความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรือง โดยมีบิดามารดาเป็นตัวอย่างของการแสดงออกให้ปรากฏเป็นพฤติกรรม เพราะบิดามารดาจะ รู้สึกเป็นทุกข์เป็นร้อน ห่วงใยบุตรเมื่อเห็นบุตรมีความทุกข์หรือผิดหวังพร้อมกับหาวิธีเพื่อปลดเปลื้องความทุกข์นั้นด้วย ความเอ็นดูที่บริสุทธิ์ใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

3. มุทิตา ได้แก่ความรู้สึกยินดีด้วย เมื่อเห็นผู้อื่นหรือสิ่งอื่นอยู่ดีมีความสุข ตัวเองก็มีใจแช่มชื่นเบิกบานพลอยยินดีปรารถนาลืมนั่นใจด้วย เมื่อเห็นเขาเหล่านั้นประสบความสำเร็จ มีความเจริญงอกงามในตำแหน่งหน้าที่การงานยิ่งขึ้นไป

4. อุเบกขา ได้แก่ ความมีใจเป็นกลาง 2 คือ มองตามเป็นจริงโดยวางจิตเรียบสม่ำเสมอ มั่นคง เทียงตรงดุจตราขั้ เมื่อมองเห็นบุคคลที่ได้รับผลของกรรมดีหรือกรรมชั่ว ซึ่งสมควรแก่เหตุที่ตนได้กระทำไว้ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยวางตน และปฏิบัติไปตามความเที่ยง ธรรมไม่เอนเอียงด้วยอคติ

อริยสัจ แปลความหมายว่า ความจริงอันประเสริฐ ความจริงของพระอริยะ ความจริงที่ทำให้ผู้เข้าถึงกลายเป็นอริยะ ประกอบด้วยองค์ธรรม 4 ประการ ซึ่งเรียกกันสั้นๆ ว่า ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แต่ละประการมีความหมายที่ควรทราบ ดังนี้

1.ทุกข์ ความทุกข์ ความที่กายและใจทนสภาพบีบคั้นได้ยาก เป็นสิ่งที่ต้องกำหนดรู้ เป็นผลที่เนื่องมาจากเหตุปัญหของชีวิต พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ก็เพื่อให้ทราบว่ามีทุกข์เหมือนกัน ทั้งทุกข์ขั้นพื้นฐานและทุกข์เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

ทุกข์ขั้นพื้นฐาน คือ ทุกข์ที่เกิดจากการเกิด การแก่ และการตาย ส่วนทุกข์ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ ทุกข์ที่เกิดจากการพลัดพรากจากสิ่งที่รัก ทุกข์ที่เกิดจากการประสบกับสิ่งที่ไม่เป็นที่รัก ทุกข์ที่เกิดจากไม่ได้ตั้งใจปรารถนา รวมทั้งทุกข์ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านต่างๆ อาทิ ความยากจน

2.สมุทัย เหตุที่เกิดทุกข์ คือ กิเลสตัณหาที่กระตุ้นจิตใจให้ส่ายแสหาอาภรณ์ที่ปรารถนา อยากได้ อยากมี อยากเป็น และอยากพ้นไปจากภาวะไม่ปรารถนา เป็นเหตุแห่งทุกข์ที่ต้องละ พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ก็เพื่อให้ทราบว่า ทุกข์ทั้งหมดซึ่งเป็นปัญหาของชีวิต ล้วนมีเหตุให้เกิดเหตุ นั้น คือ ตัณหา อันได้แก่ความอยากได้ต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วยความยึดมั่น

3.นิโรธ ความดับทุกข์ คือ ภาวะที่เป็นผลจากการดับตัณหาและสามารถพ้นจากทุกข์ได้เด็ดขาด เป็นภาวะที่ต้องทำให้ประจักษ์แจ้ง พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ก็เพื่อให้ทราบว่า ทุกข์คือปัญหาของชีวิตทั้งหมดที่สามารถแก้ไขได้นั้น ต้องแก้ไขตามทางหรือวิธีแก้

4.มรรค ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ประการ อันเป็นข้อปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างหรือทางดำเนินชีวิตที่ดีเลิศ จัดเป็นเหตุที่ควรเจริญ คือ ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงนิโรธ โดยสรุปเป็นหลักแห่งการศึกษาปฏิบัติสำคัญได้ 3 ประการ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

อริยสัจทั้ง 4 ประการนี้ มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า สามกัถ์สิกขเทสนา หมายถึง พระธรรมเทศนาที่พระพุทธองค์ทรงยกขึ้นแสดงเอง โดยไม่ต้องปรารภคำถามหรือการทูลขอร้องของผู้ฟังอย่าง การแสดงธรรมในเรื่องอื่นๆ อริยสัจ 4 ประการ เป็นวิธีการแห่งปัญญา ดำเนินการแก้ปัญหาตามเหตุผล ตามเหตุปัจจัย คือ การแก้ปัญหของบุคคลด้วยปัญญาของตัวบุคคลนั่นเอง (National Office of Buddhism, 2553)

ฆราวาสธรรม 4 หมายถึง หลักธรรมที่ผู้ครองเรือนควรปฏิบัติ มี 4 ประการ คือ

1. สัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความซื่อตรงต่อกันคนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ควรมีความซื่อสัตย์ต่อกันทั้งกาย วาจาและใจ จะทำให้เกิดความไว้วางใจกัน ร่วมมือกันพัฒนาครอบครัวให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นในฐานะที่เราเป็นสมาชิกคนหนึ่งครอบครัว เราจึงควรแสดง

ความซื่อสัตย์ต่อพ่อแม่ พี่น้อง และสมาชิกทุกคนในบ้าน เช่น ไม่พูดปด มีความตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เป็นต้น

2. ทมะ คือ การข่มใจ การฝึกฝนตนเองไม่ให้ประพฤติดื้อคนเราเมื่ออยู่ด้วยกัน ย่อมจะมีความขัดแย้งกันบ้าง สิ่งใดที่ไม่ตรงกับความคิดของเรา เราควรพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบ ไม่ควรแสดงกิริยาอาการโต้แย้งออกมาทันที ถ้าเราสามารถข่มใจและพิจารณาปัญหาให้เข้าใจแล้ว เราก็สามารถแก้ปัญหานั้นด้วยความสงบเรียบร้อย

3. ขันติ คือ ความอดทน หมายถึง ความอดทนต่อสิ่งที่ไม่ดี อดทนต่อความยากลำบาก การอดทนต่อความยากลำบากทางกาย อดทนต่อการพูดจาไม่สุภาพ และอดกลั้นจิตใจให้อยู่ในความสงบ ไม่โกรธ ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น ถ้าเรามีขันติในเรื่องต่าง ๆ แล้วจะทำให้เราอยู่ในครอบครัวได้อย่างมีความสุข

ความอดทนในที่นี้มีสี่ระดับ 1. อดทนต่อความลำบากตรากตรำ, 2. อดทนต่อทุกข์เวทนา 3. อดทนต่อการกระทบกระทั่ง 4. อดทนต่อสิ่งที่เย้ายวนใจ หรือกิเลสซึ่งทนได้ยาก

4. จาคะ คือ การเสียสละ การแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่นเราอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ควรสละสิ่งของ แบ่งปันของกินของใช้ให้กันและกันตามสมควรแก่ฐานะ การแบ่งปันกันจะทำให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ

ผู้นำฆราวาสธรรม 4 ไปใช้ แม้อยู่ครองเรือนก็จะเป็นฆราวาส ศฤงษณ์ที่มีความสุขความสำเร็จในชีวิต หากเป็นนักบวชก็จะได้รับผลแห่งการปฏิบัติบำเพ็ญสมณธรรมด้วยสิ่งที่ตั้งใจปฏิบัติตามหลักฆราวาสธรรม ทั้ง 4 ประการนี้

ความรุนแรง

โดยทั่วๆ ไป ความรุนแรงก็คือการทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งอาจจะเกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือจากน้ำมือมนุษย์ก็ได้ ส่วนในอีกความหมายหนึ่ง ความรุนแรงคือสิ่งที่มาสกัดกั้นศักยภาพของชีวิต นอกจากความรุนแรงจะสกัดกั้นศักยภาพชีวิตอย่างถาวรเป็นอยู่แล้ว ความรุนแรงยังสกัดกั้นศักยภาพชีวิตในอีกแห่งหนึ่งด้วย กล่าวคือศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลงไปจากที่เป็นอยู่เดิม

ความรุนแรง (อังกฤษ: violence) นิยามโดยองค์การอนามัยโลกว่าเป็น การใช้กำลังหรือพลังทางกายโดยเจตนาต่อตนเอง ผู้อื่น หรือต่อกลุ่มหรือชุมชนอื่น โดยข่มขู่หรือแท้จริง เพื่อให้เกิดหรือมีความเป็นไปได้สูงว่าจะเกิดการบาดเจ็บ การเสียชีวิต การทำร้ายจิตใจ การพัฒนาไม่เพียงพอ หรือการลิดรอนนิยามนี้เกี่ยวข้องกับเจตนาของการก่อพฤติกรรมนั้น โดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา ความรุนแรงพรากชีวิตผู้คนทั่วโลกไปมากกว่า 1.5 ล้านคนทุกปี สูงกว่า 50% เป็นเพราะอัตวินิบาตกรรม อีก 35% มาจากฆาตกรรม และอีก 12% เป็นผลโดยตรงมาจากสงครามหรือความขัดแย้งรูปแบบอื่น สำหรับผู้เสียชีวิตหนึ่งคนจากเหตุความรุนแรง ต้องมีการเข้าโรงพยาบาลหลายสิบครั้ง การเย็บแผลฉีกฉีกหลายร้อยครั้ง และการนัดของแพทย์หลายพันครั้งยิ่งไปกว่านั้น ความ

รุนแรงมักมีผลตลอดชีวิตต่อสุขภาพกายและจิตของเหยื่อ ตลอดจนหน้าที่ทางสังคม และชะลอการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม (Kanchana Srisawat. Siriluck Chitrabiab, 2551: 53)

ความรุนแรง หมายถึง การทำร้ายร่างกาย การทำร้ายจิตใจ การทำร้ายทางเพศ และการทอดทิ้งเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

ความรุนแรงมี 4 ประเภท ดังนี้

1. การทำร้ายทางร่างกาย คือ มักเกิดจากการทุบ ตี ต่อย เตะ จับศีรษะขอกับของแข็ง ซึ่งการทำร้ายร่างกายนี้จะส่งผลถึงสภาพจิตใจของผู้ถูกทำร้าย

2. การทำร้ายทางจิตใจ เป็นการกระทำด้วยวิธีการ วาจา ท่าทาง สายตา สีหน้า จนทำให้ผู้ถูกกระทำเจ็บช้ำน้ำใจ อับอาย อาจถึงขั้นคิดสั้นได้

3. การทำร้ายทางเพศ ผู้ที่ถูกทำร้ายทางเพศมักได้แก่เพศหญิงและมีเด็กชายบ้าง เหมือนกันลักษณะการทำร้ายทางเพศมีหลายรูปแบบ เช่น การถูกจับหน้าอก ถูกจับก้น ถูกจับอวัยวะเพศ การถูกฝ่ายชายเอาอวัยวะเพศมาถูร่างกายขณะอยู่ในที่ชุมชน การถูกปลุกปล้ำ การถูกข่มขืนโดยผู้ชายคนเดียว การถูกข่มขืนโดยผู้ชายหลายคน การถูกบังคับให้ถอดเสื้อผ้าเพื่อถ่ายภาพ ถูกพุดจาฉนวนลาม ล่วงเกินทางเพศ เป็นต้น

4. การทอดทิ้งเด็ก อาจทอดทิ้งตั้งแต่แรกเกิด จนถึงการทอดทิ้งเด็กโตซึ่งอายุไม่เกิน 18 ปี จนผู้ถูกทอดทิ้งได้รับความเดือดร้อน หรือถึงขั้นเสียชีวิต ปัจจุบันนี้เรื่องการทอดทิ้งเด็กมีมากมาย ในสังคมไทยทั้งนี้เกิดจากการไม่รับผิดชอบของผู้ใหญ่และพวกวัยรุ่นใจแตกทั้งหลายก่อให้เกิดปัญหาสังคม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความรุนแรง ไม่ได้หมายถึงให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย แต่การปล่อยให้อดอาหาร การไม่สนใจความเป็นตายของผู้อื่น การข่มขู่ให้ผู้อื่นหวาดกลัว การใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น ล้วนเป็นความรุนแรงได้ทั้งสิ้น (Foundation for women, 2560)

สาเหตุของการเกิดความรุนแรงในสังคม

1. มีค่านิยมและเจตคติที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย เช่น แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี หรือแนวคิดที่ว่าลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ เป็นต้น

2. มีความเจริญด้านวัตถุ แต่ขาดการพัฒนาด้านจิตใจ ทำให้คนในสังคมเสื่อมศีลธรรม และยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้งส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางวัตถุ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาต่างๆ และในที่สุดก็จะนำมาสู่สภาพของครอบครัวที่ล่มสลาย

3. ความไม่พร้อมที่จะมีครอบครัว โดยอาจมีสาเหตุมาจากสภาพร่างกาย จิตใจ อายุ สุขภาพ อนามัย และฐานะทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดปัญหาความรุนแรง

4. การได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรง เช่น พ่อแม่ ครูทำโทษด้วยความรุนแรง เมื่อทำผิดทำให้มีทัศนคติว่าความรุนแรงเป็นเรื่องปกติที่ช่วยหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้

5. ปัญหาเศรษฐกิจต่ำ การเลิกจ้างงาน ธุรกิจล้มละลาย ค่าครองชีพสูง ทำให้เกิดความเครียดสูง และนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

6. ระบบการศึกษาที่สร้างความกดดันให้กับผู้เรียน เช่น กรณีของผู้เรียนที่ผิดหวังจากระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง แล้วตัดสินใจฆ่าตัวตาย

7. อิทธิพลสื่อมวลชนที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารให้เกิดผลลบแก่ผู้รับข่าวสารอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เช่น ค่านิยมฟุ้งเฟ้อ การใช้ความรุนแรง การผลิตสื่อโฆษณา สื่อลามกอนาจาร ที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบในทางที่ไม่ถูกต้อง

8. ความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรง เช่น ความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นเพราะผู้หญิงเป็นฝ่ายผิด หรือสมยอมเอง ทำให้ผู้ประสบปัญหาพยายามปิดไว้เป็นความลับ และด้วยความเชื่อดังกล่าวทำให้คนในสังคมไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยว และให้ความช่วยเหลือทำให้เกิดปัญหามากมาย (Preecha Oupayokhin, 2538: 101)

ผลกระทบของความรุนแรงในสังคม

ผลกระทบของความรุนแรงในสังคมที่เกิดขึ้นต่อบุคคล ครอบครัว และสังคม มีดังนี้

ผลกระทบต่อบุคคล

1.1 ถูกทำร้ายร่างกายทำให้เกิดการบาดเจ็บ พิการ หรือเสียชีวิต

1.2 สภาพของจิตใจถูกกระทบกระเทือน มีความวิตกกังวล ซึมเศร้า เหม่อลอย ขาดสมาธิ

1.3 เกิดความสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

1.4 เกิดการเลียนแบบผู้กระทำความรุนแรง

1.5 มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม

ผลกระทบต่อครอบครัว

1.1 ครอบครัวแตกแยก มีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เกิดการเป็นหม้ายหรือกำพร้าขาดบิดามารดา

1.2 เกิดความยากจนและว่างงาน เพราะบิดามารดาต้องหยุดงานหรือไม่มีงานทำ ทำให้ครอบครัวขาดรายได้

ผลกระทบต่อสังคม

เมื่อเกิดความรุนแรงขึ้นในสังคม จะส่งผลกระทบได้ ดังนี้

1.1 ทำให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะกับเด็กและสตรี

1.2 ขาดความสงบสุขเนื่องจากการทะเลาะเบาะแว้ง การด่าทอทุบตีทำร้ายกันในครอบครัว ซึ่งก่อความรำคาญต่อเพื่อนบ้าน

1.3 ครอบครัวบางครอบครัวเป็นหน่วยผลิตทางเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้นเมื่อเกิดความรุนแรงขึ้น สามารถส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมได้

1.4 ปัญหาสังคมจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสถาบันครอบครัวไม่สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือชุมชน เพื่อพัฒนาหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมได้

1.5 ปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิง เป็นอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพของสตรี การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศ การประกอบอาชีพ และเป็นการทำลายเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม (Sukanya Sodsri, 602-605)

สื่อกับความรุนแรง

สื่อถือว่าเป็นศูนย์กลางในการนำเสนอให้สาธารณชนได้รับรู้ ซึ่งปัจจุบันยุคโลกไร้พรมแดน ผู้คนทุกเพศทุกวัยล้วนต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสาร ทำให้สื่อมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในทางกลับกันสื่อจะต้องเพิ่มความระมัดระวังในการทำหน้าที่ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการนำเสนอภาพหรือข้อความที่แสดงออกถึงการใช้ความรุนแรง สื่อลามกอนาจารที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบในทางที่ไม่ถูกต้อง การเผยแพร่ภาพลามกทางสื่อต่างๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ซึ่งถูกใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อชักจูงให้หลงเชื่อ นำไปสู่การกระทำความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ รวมไปถึงสื่อที่มีเนื้อหาใช้ความรุนแรง อาจทำให้เกิดความตระหนก หวาดกลัวซึ่งถือเป็นการทำร้ายทางด้านอารมณ์ และจิตใจแบบหนึ่ง

การนำเสนอของสื่อที่อาจเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาความรุนแรง มีดังนี้

1. สื่อที่นำเสนอภาพลามกอนาจารต่างๆ ที่เผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุทัศน์ หนังสือ ภาพยนตร์ รูปภาพ แผ่นดิสก์ รวมทั้งการเสพของมีนเมาและการเที่ยวในสถานเริงรมย์ต่างๆ มีส่วนยั่วยุทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ

2. สื่อที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารในทางลบ อาจเป็นการสร้างค่านิยมความรุนแรงให้กับผู้รับข่าวสารมากยิ่งขึ้น

3. สื่อที่ขาดการนำเสนอแนวคิดและวิธีการในการนำเสนอทักษะการสื่อสารที่ดีเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทชายหญิง ได้แก่ ทักษะการสื่อสารระหว่างคู่สมรส พ่อแม่ลูก รวมถึงการสอนทักษะการสื่อสารซึ่งรวมอยู่ในทักษะชีวิต

4. สื่อทางอินเทอร์เน็ต ที่มีการนำเสนอภาพหรือข้อความลามก และข้อมูลต่างๆ รวมทั้งการสนทนาที่อาจชักจูงไปในทางไม่เหมาะสม หรือก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรง

จากปัญหาสื่อนำเสนอสิ่งไม่สร้างสรรค์ ดังที่กล่าวมาจะส่งผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน และประชาชนที่เป็นผู้บริโภคข่าวสาร จึงมีความจำเป็นต้องรณรงค์ให้สื่อมวลชนทุกแขนงนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมไม่นำเสนอสื่อที่สามารถกระตุ้นพฤติกรรมความรุนแรง มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ ผู้ผลิตสื่อนำเสนอในสิ่งไม่มีพิษมีภัย เมื่อบริโภคแล้วเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สร้างความสงบสุขให้เกิดแก่ตนเอง และสังคมส่วนรวม ดังนั้น หน้าที่ของสื่อที่ดี คือ นำเสนอข้อมูลข่าวสารในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม คำนึงถึงประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ที่ยังขาดวุฒิภาวะทางด้านความคิดและอารมณ์ เพื่อให้เขาได้รับรู้ในสิ่งที่ดีงามและ

สร้างสรรค์มากกว่าเรื่องที่โหดร้ายหรือเรื่องลามกอนาจารต่างๆ เป็นประเด็นสำคัญ (Siriphin Inraprasert, 2557: 26-28)

การป้องกันปัญหาความรุนแรงในสังคม

การป้องกันปัญหาความรุนแรงในสังคม จะให้บังเกิดผลอย่างสมบูรณ์และยั่งยืนได้นั้น ทุกระดับของสังคมต้องร่วมมือกัน โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (Wanchai Watnasap, 2547: 198.)

ระดับบุคคลและครอบครัว

1. การเลี้ยงดูอบรมลูกชายและหญิงต้องมีความเสมอภาค สอนให้ช่วยเหลือเกื้อกูล เคารพสิทธิซึ่งกันและกันไม่ใช้อำนาจ ไม่เอาเปรียบ ผู้เป็นพ่อแม่ต้องฟังความเห็นของลูก และสอนทักษะระบอบารมณิกิริยาที่เหมาะสมด้วย
2. ดำรงชีวิตเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อตามกระแสวัตถุนิยม ครอบครองอยู่ในศีลธรรมอันดี ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขชื้อสตัยต่อคู่ครอง รับผิดชอบในหน้าที่ของตน

ระดับสังคม

1. รัฐควรจัดให้มีหน่วยงานบริการแนะแนว และคำปรึกษาปัญหาชีวิตสมรส ปัญหาครอบครัวกระจายไปสู่ชุมชนมากขึ้น
2. รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึก เรื่องสิทธิเด็ก สิทธิสตรี และสิทธิมนุษยชน
3. มีการแก้ไขกฎหมายให้มีความทันสมัยโดยเฉพาะกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว กฎหมายที่ก่อให้เกิดช่องว่างในเรื่องความไม่เสมอภาค และทำให้สตรีต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมควรได้รับการแก้ไข และควรมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเผยแพร่กฎหมายดังกล่าวให้ประชาชนทราบ
4. องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนต้องมีมาตรการในการป้องกันและควบคุมสื่อให้เสนอข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสม และผู้ผลิตสื่อต้องแสดงความรับผิดชอบในการนำเสนอสื่อทุกรูปแบบ
5. ระบบการศึกษา ต้องให้ความสำคัญในการบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องจริยธรรมทางเพศ การเป็นพ่อแม่ที่ดี สิทธิสตรี สิทธิเด็ก และสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงการสอนทักษะการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยเหตุผลและสันติวิธี

การมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ

การมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ คือ การที่พุทธศาสนิกชนจะต้องส่วนเข้ามาช่วยเหลือสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ให้มี ความสงบสุข ดังนั้นการเข้ามามีส่วนร่วมจะต้องเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งพระธรรมปิฎก กล่าวว่า

1. คนมีคุณแก่ส่วนรวม สมาชิกที่ดีของสังคมจะเป็นผู้ช่วยสร้างสรรค์สังคม มีธรรม คือหลักความประพฤติ ดังนี้

1.1 มีหลักพรหมวิหาร คือ ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุจพระพรหม 4 อย่างคือ มีเมตตา คือความรักความปรารถนาดี มีไมตรีจิตที่ดี ต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุข มีความกรุณา คือความสงสาร อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ใฝ่ใจที่จะปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง มีมุทิตา คือความเบิกบานพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ก็มีใจแช่มชื่นเบิกบาน เมื่อเห็นเขาทำดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็พลอยยินดีบันเทิงใจด้วย พร้อมที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุน และมีอุเบกขา คือความมีใจเป็นกลาง มองตามความเป็นจริง ไม่เอนเอียง หรือมีอคติ เป็นต้น ((Phra Brahmagunabhorn, 2560: 73)

1.2 บำเพ็ญการสงเคราะห์ คือ ปฏิบัติตามหลักการสงเคราะห์ หรือธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจคน และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ที่เรียกว่า สังคหวัตถุ 4 อย่าง คือ ทาน คือการให้ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ ทุน หรือทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจ และศิลปวิทยา แก่เพื่อนร่วมสังคม ปิยวาจา คือ เจรจาอ่อนหวาน พูดคำที่สุภาพ อ่อนโยนและเป็นคำที่มีประโยชน์ที่ผู้ฟังได้ฟังแล้วชื่นใจ สบายใจเห็นประโยชน์ในคำพูดนั้น พูดให้กำลังใจ เป็นต้น อัธยาศัย คือ การบำเพ็ญตนให้เป็นคนมีประโยชน์ต่อผู้อื่น ได้แก่ การไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่เพื่อนมนุษย์ และไม่นิ่งดูตายเมื่อผู้อื่นขอความช่วยเหลือ การสนับสนุนในสิ่งที่เห็นว่าถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ในสังคม และ สมนัตตา คือ การปฏิบัติตนสม่ำเสมอ ไม่ถือตัว ไม่หยิ่งจองหองในเมื่อได้มีฐานะ ซึ่งได้แก่ การให้ความนับถือเพื่อนมนุษย์ ผู้มีฐานะศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับตน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลที่ด้อยกว่าตน เป็นต้น (Phardhampitaka. 2537: 35)

2. คนผู้เป็นส่วนร่วมที่ดีของหมู่ชนคนผู้เป็นส่วนร่วมที่ดีของหมู่ชน ซึ่งจะช่วยให้หมู่ชนอยู่ร่วมกันด้วยดี มีธรรม คือหลักความประพฤติ ดังนี้

2.1 พึ่งตนเองได้ คือทำตนให้เป็นพึ่งของตนเองได้ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบตนเอง ไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาหรือเป็นภาระถ่วงหมู่คณะ หรือหมู่ญาติ ด้วยการประพฤติดีมีวินัย มีพหุสัจจะ คือมีการศึกษาเล่าเรียนมาก มีกัลยาณตา คือรู้จักคบคนดี มีโสวัสสตา คือเป็นคนพูดง่าย ไม่กระด้างดื้อรั้น มีกิงกรณียะสุ ทักขตา คือ เอาใจใส่ช่วยเหลือกิจการของหมู่คณะ มีธรรมกามาตา คือ เป็นผู้ใฝ่ศึกษาหลักธรรม สิ่งดีงามทั้งหลาย มีวิริยารัมภะ คือมีความขยันหมั่นเพียร ไม่เกียจคร้าน มีสันตุภฐี คือ มีความรู้จักพอ ไม่โลภมาก มีสติ คือมีสติมั่นคง มีความรู้สึกตัวอยู่ตลอดเวลา และมีปัญญา คือเป็นผู้เข้าใจถึงเหตุผล รู้ตัวชัด เป็นต้น

2.2 อยู่ร่วมในหมู่ด้วยดี ในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เป็นเพื่อนร่วมงาน ร่วมกิจการ หรือร่วมชุมชน ตลอดจนพี่น้องร่วมครอบครัว พึงปฏิบัติหลักการอยู่ร่วมกัน ที่เรียกว่า สาราณียธรรม

(ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน) มี 6 ประการคือ มีเมตตากายกรรม ได้แก่ การเข้าไปตั้งกายกรรม ประกอบด้วย เมตตา นั่นคือ การอยู่ด้วยกันด้วยการกระทำดีต่อกัน ไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน แต่มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือกัน เพื่อความผาสุกร่วมกัน เป็นต้น มีเมตตาวาจากรรม ได้แก่ การเข้าไปตั้งวาจากรรมประกอบด้วยเมตตา คือใช้หลักการพูด โดยการเจรจาให้เข้าใจกัน ไม่กล่าวร้ายเลียดสีกัน เป็นต้น มีเมตตามโนกรรม ได้แก่ การเข้าไปตั้งมโนกรรมประกอบด้วยเมตตา คือการไม่คิดทำร้ายซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์เคารพในความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีจิตเมตตาต่อกัน เป็นต้น แบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้มาด้วยความชอบธรรมแก่เพื่อร่วมสังคม ได้แก่ การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านอาหาร เครื่องอุปโภคบริโภคเครื่องมือการเกษตร ตลอดจนวิทยาการความรู้ต่างๆ ให้แก่เพื่อนร่วมสังคม รวมตลอดถึงการรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ไม่ทำลายระบบนิเวศน์สิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดผลกระทบมวลมนุษย์ เป็นต้น รักษาความประพฤติ(ศีล) เสมอกัน ได้แก่ การอยู่ร่วมกันอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาคกัน และ มีความเห็นร่วมกัน ไม่วิวาทเพราะมีความเห็นผิดกัน ได้แก่ การอยู่ร่วมกันจะต้องยอมรับในกฎกติกาทางสังคมที่กำหนดไว้ ไม่กระทำการเสมือนว่าเป็นการฝ่าฝืนมติของสังคมก็ไม่เอารัดเอาเปรียบกันหรือข่มเหงกีดกันผู้อื่น มีแต่จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ด้วย

3. คนมีส่วนร่วมในการปกครองที่ดีสมาชิกของรัฐผู้มีส่วนร่วมให้เกิดการปกครองที่ดี โดยเฉพาะคนในสังคมประชาธิปไตย พึงรู้หลักและปฏิบัติดังนี้

3.1 รู้หลักอธิปไตย คือ รู้หลักความเป็นใหญ่ที่เรียกว่า อธิปไตย 3 ประการคือ อัตตาธิปไตย ถือตนเป็นใหญ่ คือ ถือเอาตนเอง ฐานะ ศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ ของตนเป็นใหญ่ ฝ่ายที่เป็นกุศลในด้านนี้คือ การเว้นจากการทำความชั่ว มุ่งทำความดีด้วยการเคารพตนเอง โลกาธิปไตย ถือโลกเป็นใหญ่ คือ ถือความนิยมของชาวโลกเป็นใหญ่ หวั่นไหวไปตามเสียงนินทา สรรเสริญ เป็นต้น ฝ่ายที่เป็นกุศลได้แก่ เว้นจากการทำชั่ว มุ่งทำความดีด้วยการเคารพเสียงของชนหมู่มาก และธรรมาธิปไตย ถือธรรมเป็นใหญ่ คือ ถือหลักการ ความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม เหตุผลเป็นใหญ่ กระทำด้วยการคำนึงถึงสิ่งที่ได้ศึกษา ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักพิจารณาอย่างถ่องแท้ ตามกำลังสติปัญญา และมุ่งคิดพิจารณาด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นไปโดยชอบธรรม และเพื่อความดีงาม ตามหลักโดยทั่วไปได้แก่ การรู้จักเคารพหลักการ กฎระเบียบ กติกา และข้อบังคับทางสังคมหรือองค์กรนั้น ๆ ดังนั้นหากเราต้องการถือเอาความถูกต้องเป็นใหญ่ จะต้องยึดหลักของธรรมาธิปไตย โดยมีได้ถือตนหรือถือโลกเป็นใหญ่ (Phardhampitaka, 2542: 47)

3.2 มีส่วนในการปกครอง โดยปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว ที่เรียกว่า อปรีหานิยธรรม คือ หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม ไม่ทำตามอำเภอใจตนเอง ให้เกียรติผู้รู้ผู้มีประสบการณ์ ให้เกียรติและคุ้มครองสตรี เคารพสักการะโบราณสถาน และดูแลรักษาผู้ทรงศีล

บทสรุป (Conclusion)

ประเทศไทยนั้นเป็นสังคมหนึ่งซึ่งยอมรับพระพุทธศาสนา และได้รับการหล่อหลอมจากหลักธรรม คำสอนในพระพุทธศาสนามายาวนาน วิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ตั้งแต่กำเนิดจนถึงตาย จึงเกี่ยวโยงสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพระพุทธศาสนา แต่เมื่อสังคมโลกเปิดกว้างขึ้นทั้งในด้านสื่อสารมวลชน เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่น้ำพาให้สังคมไทยก้าวเข้าไปสู่กระแสแห่งยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติในหลายๆ ด้าน ทั้งนี้ยังทำให้สังคมเกิดความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งจากสถาบันครอบครัว วัยเด็ก วันรุ่น และวัยผู้ใหญ่ เรามักจะเห็นความรุนแรงได้บ่อยขึ้นเนื่องจากโลกมีความเปลี่ยนแปลงไปมาก หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าจึงมีส่วนสำคัญ หลักธรรมสำคัญของศาสนา ในแต่ละศาสนาจะมีหลักธรรมคำสอนปลีกย่อยแตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ประพฤติปฏิบัติไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนา แม้คนไทยส่วนใหญ่จะนับถือพระพุทธศาสนา แต่ก็มีคนไทยอีกส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาแตกต่างกันไป ซึ่งทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะทุกศาสนามีหลักธรรมคำสอนที่สอดคล้องกัน คือ สอนให้ทุกคนละเว้นจากการทำความชั่ว ให้ทำความดี มีความรักและความเมตตาต่อกัน พระพุทธศาสนาจึงเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ที่จะสามารถนำหลักการสำคัญที่มีอยู่ในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในแบบองค์รวม เพื่อจะทำให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างครบวงจร อันจะส่งผลดีกับการแก้ไขปัญหาวิกฤติต่างๆ ของสังคมไทยต่อไป ซึ่งการแก้ปัญหายังเป็นระบบนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การนำเอาหลักธรรมทางศาสนาประยุกต์เข้ากับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ควบคู่กับการสร้างคุณภาพชีวิตเยาวชนผู้เป็นประชากรใหม่ของสังคมในยุคต่อไป โดยสถาบันครอบครัวมีอิทธิพลต่อเยาวชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมทางด้านจิตใจ ให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ดูแล ทะนุถนอม ปกครองดูแลอย่างถูกต้องแล้วก็จะสามารถให้เยาวชนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและคุณธรรมได้อย่างแน่นอน อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาให้กับสังคม ส่งผลให้สังคมมีความสงบสุข เพราะเยาวชนในวันนี้ก็คือผู้นำและพัฒนาสังคมประเทศชาติในวันข้างหน้า

เอกสารอ้างอิง (References)

- Foundation for women. **The Ministry of culture:** Control the intensity the content Dramaandfilm.[online].source,http://www.mcot.net/cfcustom/cache_page/177153.html> [4. December .2560].
- Kanchana Srisawat. Siriluck Chitrabiab, “Violence **XXX Syndrome The genetic behavior.**”, Journal of disease control. That year. 34 Vol 4 October-.December 2551 : 513.
- National Office of Buddhism. 4 noble truth.[online], source:<http://www1.onab.go.th/index.php?option> [15 May 2010].

Phanomphrai Chaiyong. **Buddhism**. [online], source: <https://medium.com>. [9 August 2018. P.51].

Phra Brahmagunabhorn P.A. Payutto. **Young Buddhist Association of Thailand: Brahnavihara4**. [online], source: <https://web.ybatnet.org/th/blog/>. [7 /02/ 2560].

Phardhampitaka. (1996). **Buddhist solution to the 21**. Bangkok: Buddhist Foundation.

Phardhampitaka. (1999). **Buddhism development and society**. Bangkok: Printing Department of religious affairs.

Phardhampitaka. **Means 4**. [online], source: <http://www.nkgen.com/thampidok.htm>

Preecha Oupayokhin. “**The analysis of the problems of family violence**”, Journal of Sukhothai thammairat. That year 8 Vol 3 September- December 1995:100-101.

Siriphin Inraprasert. **The Relationship between Media Influence and Youth in Bangkok**. SDU Res. J.10 (3): Sep – Dec 2014. P. 26-28.

Siriwan Piriyaakunnatrat and faculty. **The application of the doctrine of Buddhism experience**. Songklanagarind Journal of Nursing Vol. 34 No.2 May - August 2014.

Sukanya Sodsri. **The Problem of Family Violence in Thai Society**. Faculty of Humanities and Social Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage. Journal of MCU Peace Studies Special Issue. P.602-605.

Wanchai Watnasap. (2004). **In the conflict, principle and solve the problem**. (Khonkaen: Siripun offset Printing company.